



VASTUULLISUUSOHJELMA

POHJANMAAN LIIKUNTA JA URHEILU RY

VASTUULLISUUSOHJELMA

Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry (PLU) on liikunnan aluejärjestö jonka missiona on saada jokainen pohjalainen liikkumaan oman terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävästi.

Toimintamme painopisteitä ovat lasten ja nuorten liikunta, työikäisen väestön liikunta, elinvoimainen seuratoiminta sekä liikunnan edunvalvonta ja vaikuttaminen. Toimimme kahden maakunnan alueella 29 kunnassa.

Vastuullisuusohjelmamme ulottuu kaikkeen toimintaamme. Tavoitteemme on, että toimintamme on laadukasta, esimerkillistä, suunnitelmallista, vastuullista ja eettisesti kestävää.

Vastuullisuusohjelmamme teemat ovat:

- Hyvä hallinto
- Ympäristö ja ilmasto
- Turvallinen toimintaympäristö
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja eettisyys

Ohjelman työstössä on ollut pohjana Suomen Olympiakomitean urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 2030 –asiakirja.

Vastuullisuusohjelmaa toteutetaan yhteistyössä henkilöstön, hallituksen, jäsenten ja sidosryhmien kanssa. Ohjelman toteutumista arvioidaan vuosittain.



Hyvä
hallinto



Ympäristö ja
ilmasto



Turvallinen
toimintaympäristö



Yhdenvertaisuus
ja
tasa-arvo

Eettiset pelisäännöt läpileikkaavat toiminnan



Hyvä
hallinto

HYVÄ HALLINTO

Hyvän hallinnon mukainen toimintamme herättää luottamusta ja tyytyväisyyttä, on osallistavaa, saavutettavaa, taloudellisesti vakaata ja takaa toiminnan laadun sekä jatkuvuuden.

Sääntömme ja määräyksemme luovat hyvän perustan vastuulliselle toiminnalle.



Hyvä hallinto

HYVÄ HALLINTO

Tavoitteet:

- Tunnemme toimintaamme ohjaavat keskeiset lait ja säädökset sekä noudatamme niitä
- Toiminnassa kohdellaan kaikkia oikeudenmukaisesti ja toimintakulttuuri on osallistavaa
- Toiminta on avointa, läpinäkyvää ja luottamusta herättävää

Toimenpiteet:

- Toteutamme toimintaamme Suomen lainsäädännön ja säädösten pohjalta
- Toteutamme toimintaamme hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti
- Huomioimme hallitustoiminnassa ja muussa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan koko toiminta-alueen ja tasa-arvon
- Noudatamme yhdessä sovittuja päämääriä, tavoitteita ja päätöksiä
- Kohtamme osallistamme säännöllisesti ja aktiivisesti jäsenistöä ja sidosryhmiä
- Tiedotamme toiminnastamme ajantasaisesti
- Seuraamme ja ennakoimme talouden kehitystä sekä käytämme valtion toiminta-avustuksemme järkevästi ja suunnitellusti

Mittarit:

- Hyvän hallinnon koulutusten määrä ja osallistujien määrä
- Palautteen aktiivinen kerääminen toimijakentältä
- Rekisterien pitäminen ajan tasalla
- Järjestömme taloudellinen tilanne
- Toimintasääntöjen ajantasaistus



Ympäristö,
ilmasto ja
kestävä kehitys

YMPÄRISTÖ JA ILMASTO

Vähennämme liikunnan ja urheilun ympäristövaikutuksia ja teemme osamme ilmastonmuutoksen hillinnässä. Tunnistamme merkittävimmät ympäristövaikutukset ja teemme toimenpiteitä vaikutusten vähentämiseksi.

Ympäristö ja siihen liittyvät valinnat ja teot ovat meille tärkeitä

Kannustamme ja avustamme seuroja heidän tarvitsemallaan tavalla, avustamme esim. ympäristösuunnitelmien työstössä



Ympäristö, ilmasto ja kestävä kehitys

YMPÄRISTÖ, ILMASTO JA KESTÄVÄ KEHITYS

Tavoitteet:

- Kannamme vastuuta ympäristön ja ilmaston hyvinvoinnista omassa toiminnassamme
- Kannustamme jäsenyhteisöjä ja sidosryhmiä ympäristöystävälliseen toimintaan

Toimenpiteet:

- Edistämme kiertotaloutta käyttämällä kestäviä ja kierrätettäviä materiaaleja sekä lajittelemalla jätteet. Säästämme paperia käyttämällä sähköisiä järjestelmiä sekä arvioimalla tulostustarvetta
- Tarjoiluhankinnoissa suosimme lähialueen palveluja ja minimoimme kertakäyttöisten astioiden käyttöä.
- Edistämme KEKE –koutsi koulutusta jäsenyhdistyksille ja toimimme yhteistyössä niiden järjestämisessä
- Suosimme matkustuksessa energiaa ja luontoa säästäviä ratkaisuja:
 - Kannustamme liikkumaan työmatkoja mahdollisuuksien mukaan pyöräillen tai kävellen
 - Hankimme henkilöstön käyttöön kaksi polkupyörää kotikaupunkimme alueella liikkumista varten
 - Tarjoamme tilaisuuksiin ja tapaamisiin hybridimahdollisuuden
- Viestimme ympäristöteemoista ja hyvistä käytänteistä uutiskirjeessämme
- Tarjoamme sparraustukea ja koulutusta yhdistyksille ympäristö-/vastuullisuusasioiden kehittämiseen.

Mittarit:

- Oman toiminnan arviointi, toteutunut, kyllä/ei
- Kierrätyksen ja lajittelun toteutuminen toimitiloissa
- KEKE –koutsi koulutusten toteutuminen ja osallistujamäärä
- Teemaan liittyvien viestin määrä/kerrat



Turvallinen
toimintaympäristö

TURVALLINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Varmistamme, että urheilu tuottaa kaikille myönteisiä kokemuksia. Pidämme lapset, nuoret ja aikuiset turvassa kiusaamiselta, häirinnältä ja muulta epäasialliselta käytökseltä.

Varmistamme, että toimintamme ja olosuhteet ovat turvallisia. Toimintaympäristömme on terveyttä edistävä ja terveellisiin elämäntapoihin kannustava.

Edistämme päihteettömyyttä ja teemme osaltamme antidopingtyötä.

Kuulemme lapsia, nuoria ja perheitä. Toiminnan arviointi ja epäkohtien tunnistaminen vaativat palautekulttuurin kehittämistä.



Turvallinen toimintaympäris- tö

TURVALLINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Tavoitteet:

- PLU ry:n omassa toiminnassa on toimintamalli kiusaamisen, häirinnän ja epäasiallisen käytökseen tunnistamiseen, siihen puuttumiseen sekä sanktioimiseen
- Varmistamme, että toimintaympäristömme ja toimintamme on terveyttä edistävä ja terveellisiin elämäntapoihin kannustava.
- Tapahtumat ja koulutukset tuottavat osallistujille myönteisiä kokemuksia
- Hyödynnämme ja kehitämme turvallisia toimintaympäristöjä sekä liikuntaolosuhteita

Toimenpiteet:

- Toimintamalli, sanktiointi sekä yhdysenkilö epäasiallisen käytöksen käsittelyyn on ilmoitettu läpinäkyvästi PLU ry:n nettisivuilla. Seuroja kannustetaan ja koulutetaan työstämään omat toimintamallit.
- PLU ry suosittaa ohjaajille, valmentajille ja toimijoille Olympiakomitean Vastuullinen valmentaja –verkkokurssin suorittamista
- Huomioimme, että omissa liikunta- ja urheilutapahtumissa on turvallisuussuunnitelma ja yleiset turvallisuuteen liittyvät asiat on hoidettu asianmukaisella tavalla
- Tarjoamme yhdistyksille tietoa ja koulutusta turvallisuusasioiden edistämiseksi
- Vastuullisuusnäkökulmaa edistetään systemaattisesti seurafoorumeissa
- Suosittelemme rikostaustan selvittämistä ainakin alaikäisten toiminnassa mukana olevilta

Mittarit:

- Seurakohtaisesti laadittujen epäasiallisen käytöksen käsittelyn toimintamallien määrä
- Teemaan liittyvät koulutuskerrat ja osallistujamäärät
- Turvallisuussuunnitelmien toteutuminen suurissa tapahtumissa
- Henkilöstön ja toimintaan osallistuvien tyytyväisyys/palaute



Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

YHDENVERTAISUUS JA TASA-ARVO

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, poliittisesta tai ammattiyhdistystoiminnastaan, perhesuhteistaan, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Tasa-arvo

Tasa-arvon perusteet on kirjattu tasa-arvolakiin, joka kieltää syrjimästä sekä naisia että miehiä sukupuolen perusteella. Tasa-arvolain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä.

Sekä yhdenvertaisuuden että tasa-arvon toteutumiseen liittyy keskeisesti syrjintä. Syrjinnässä ei ole aina kyse aktiivisesta toiminnasta, vaan syrjintää voi olla myös toimimatta jättäminen.

YHDENVERTAISUUS JA TASA-ARVO

Tavoitteet:

- Kaikki kokevat itsensä tervetulleiksi mukaan toimintaan sekä urheilun ja liikunnan pariin riippumatta mm. sukupuolesta, etnisestä taustasta, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai taloudellisesta tilanteesta.
- Edistämme aktiivisesti ja konkreettisesti yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia osallistua liikuntaan ja urheiluun sekä sen päätöksentekoon.

Toimenpiteet:

- PLU ry:n viestinnässä yhdenvertaisuus, tasa-arvo, avoimuus ja selkeys ovat luonteva osa toimintaamme.
- Viestintä ja nettisivut ovat EU:n saavutettavuusdirektiivin sekä saavutettavuuslain mukaisia.
- PLU ry:n toimitiloihin on esteetön pääsy; ulko-oven avausmekanismit, hissi ja kynnyksen rampit. Tapahtumapaikkojen valinnassa kiinnitetään huomioita esteettömyyteen.
- PLU ry:n toiminnassa kaikki toimijat ovat yhdenvertaisia. Palveluja ja toimintaa toteutetaan molemmilla kotimaisilla kielillä ja sisällön osalta toimintaa on kaikenikäisille vauvasta vaariin.
- PLU ry:n hallituksen kokoonpanossa huomioidaan alueellinen ja sukupuolten tasa-arvo sekä monimuotoinen liikuntakulttuurin osaaminen/hallinta.
- PLU ry:n liikunta- ja urheilutoiminta on avointa kaikille kiinnostuneille ja osanottajien erityistarpeita pyritään ottamaan huomioon. Teemme yhteistyötä Solian kanssa välinevuokraamon osalta.
- Syrjivään kielenkäyttöön puututaan aina, jos sitä ilmenee. Ohjaamme jäsenistöämme toimimaan niin, ettei niiden toiminnassa tapahdu harrastajien syrjintää missään tapauksessa.
- Otamme tapahtumatoiminnassa huomioon osallistujien taloudellisen tilanteen mm. niin, että mahdollisten maksujen osalta joustetaan aikatauluissa.

Mittarit:

- Viestinnän toteutuminen; uutiskirjeet eri teemoilla 11 krt/vuodessa, nettisivujen ajantasaisuus, some –päivitysten ajankohtaisuus
- Tasa-arvon toteutuminen hallitusvalinnoissa ja toiminnassa.
- Esteettömyyden toteutuminen toiminnassa.
- Palvelutarjonnassa huomioidaan kattavasti eri asiakasryhmät.



Yhdenvertaisuus,
tasa-arvo
ja eettisyys

EETTINEN OHJELMA (Reilu Peli)

Urheiluyhteisön Reilun pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto ja vastuullisuustyön perusta.

Se sisältää viisi pääperiaatetta:

1. Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
2. Vastuu kasvatuksesta
3. Terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
4. Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
5. Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Reilu peli pohjautuu olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöksiin, esim. YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin 2030. Ennen kaikkea kysymys on päivittäisistä arvovalinnoista liikunnan ja urheilun arjessa.

PLU ry:n eettiset pelisäännöt omaavat seuraavat periaatteet:

- Toisen ihmisen kunnioitus
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Vastuu kasvatuksesta
- Reilu peli
- Kaikkien tasavertainen oikeus liikuntaan ja urheiluun
- Kestävä kehitys ja luonnon kunnioittaminen
- Dopingin vastaisuus
- Päihteiden ja lääkkeiden vastuukäyttö
- Väkivallattomuus ja kiusaaminen
- Talouden ja hallinnon tasapainoisuus

PLU ry:n toimintaa ohjaa myös erillinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus –ohjelma. Vastuullisuusohjelmat julkaistaan PLU ry:n nettisivuilla.



Yhdenvertaisuus,
tasa-arvo
ja eettisyys

TAUSTAMATERIAALEJA

- Yhdenvertaisuus.fi
- THL sukupuolten tasa-arvo ja työkalu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen
- Valtti – Näin otamme mukaan erilaisia liikkujia
- Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa
- Yhdistyslaki
- Et ole yksin –palvelu
- Luva välittää – lupa puuttua. Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä liikunnassa ja urheilussa
- KEKE –koutsi – vinkit ympäristövastuulliseen seuratoimintaan
- Järjestöjen hiilijalanjälkilaskuri